

ע"פ 28769/04/17 - מייק ואן קול נגד מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 28769-04-17 ואן קול נ' פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

בפני כבוד השופט בורנשטיין
כבוד השופטת עטר
כבוד השופטת ברק נבו
מעורר/המבקש מייק ואן קול
נגד מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
החלטה

1. החלטתנו זו נוגעת לבקשת המבקש להגשת ראיה נוספת בערעור. המדובר בחוות דעת פסיכיאטרית בעניינו, לפיה לא היה אחראי למעשים המיוחסים לו בעת ביצוע העבירות.
2. בבקשה צוין כי הגשת הראיה דרושה לשם עשיית צדק, שכן סוגיית מצבו הנפשי של המבקש מצויה בלבו של התיק, כי חוות הדעת נערכה על ידי איש מקצוע ותיק ובר סמכא, שאף שימש בעבר כפסיכיאטר מחוזי, וכי קיים סיכוי רב שראיה זו תשנה את התוצאה אליה הגיע בית משפט קמא.
- עוד צוין בבקשה כי במהלך המשפט בבית משפט קמא פנה המבקש פעמים רבות למותב על מנת שיבחן את מצבו הנפשי, כאשר אף בית משפט קמא התרשם ממצבו הנפשי הבעייתי. עוד התייחס ב"כ המבקש לטיבן של העבירות שביצע המבקש וכן להתנהלותו, הן במהלך ההליך מול בית המשפט, והן מול מיצגיו, שאף הם מלמדים על הצורך לתת את הדעת למצבו הנפשי של המבקש.
3. המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי לא התקיימו התנאים המצדיקים קבלת ראיה נוספת בשלב הערעור, כאשר הייתה למבקש הזדמנות להגיש את הראיה בשלב ניהול ההליך בבית משפט קמא, ואף הוצע לו להישלח לבדיקה פסיכיאטרית והוא סירב לכך.
- עוד נטען אף לגופה של חוות הדעת כי אין מקום לקבלה, שכן היא התבססה על מידע חלקי, ולא ניתן ללמוד ממנה כי מחלת הנפש, ככל שקיימת, השפיעה על גיבוש המחשבה הפלילית אצל המבקש, בעוד שהתנהלותו במהלך ההליך ובקשותיו השונות במהלך הערעור, דווקא מלמדות על מודעתו למעשיו.
4. יש לציין כי בעקבות הבקשה ותגובת המשיבה, התבקשו הצדדים להביע עמדתם לגבי אפשרות כי בית המשפט ישלח את המערער לבדיקת הפסיכיאטר המחוזי (ראו החלטת בית המשפט מיום 24.5.2018).

המשיבה לא התנגדה לשליחת המבקש לבדיקת הפסיכיאטר המחוזי, ובלבד שזו תעשה בתנאים שייקבע הפסיכיאטר, לרבות אשפוז, ככל שיידרש.

המבקש הודיע כי הוא מוכן להיבדק על ידי הפסיכיאטר המחוזי, אך זאת בכפוף לכך שבמהלך בדיקתו יהיה נוכח יחד עמו נציג מטעם הסנגוריה הציבורית, הבדיקה תתועד קולית ו/או חזותית, וכי הבדיקה תערך, ככל הניתן, במשרדי הפסיכיאטר המחוזי ולא בבית החולים (ראה מסמך "עמדת ההגנה" מיום 7.6.2018).

5. ביום 8.6.2018 ניתנה החלטה (עליה חזר בית המשפט בשתי החלטות נוספות, בימים 27.6.2018 ו-20.11.2018) לפיה אין מקום להכתיב לפסיכיאטר המחוזי תנאים לביצוע בדיקתו, מעבר להפניית תשומת לבו לבקשות המערער ובחינת האפשרות להיעתר להן, בהתאם לשיקול דעתו. ב"כ המבקש התבקש לאשר הסכמתו ובהתאם לכך תינתן החלטה משלימה.

6. המבקש לא התייחס להחלטה האמורה, וחלף זאת הוגשו לתיק במהלך הזמן בקשות שונות, בעיקר בקשות הנוגעות להחלפת הייצוג, לפסילת המותב ולהעברת התיק לבית משפט אחר.

7. ביום 3.3.2019, בעקבות דיון שהתקיים בהתייחס לבקשותיו אלה של המבקש, ניתנה החלטה בה נדחו הבקשות. עוד נקבע, כי על המבקש להשיב בבירור האם הוא מסכים להצעה שהוא ישלח לבדיקה של הפסיכיאטר המחוזי. המבקש התבקש למסור תשובתו עד יום 17.3.2019 באמצעות בא כוחו, ואף צוין כי בהעדר הודעה יובן כי המבקש מתנגד לביצוע בדיקה כאמור, ותינתן החלטה משלימה על יסוד החומר שבתיק וטענות הצדדים.

8. ביום 17.3.2019 הוגשה לתיק בית המשפט תגובת ההגנה ולפיה הודיע ב"כ המבקש כי הוא "התבקש על ידי המערער (המבקש) שלא להגיב להחלטה".

9. עיינו בחומר שלפנינו ושקלנו את טענות הצדדים, והגענו לכלל מסקנה כי אין מקום להיענות לבקשת המבקש להגשת הראיה הנוספת.

10. כידוע, קבלת ראיה חדשה בשלב הערעור היא בגדר חריג, ולא מצאנו כי התקיימו בנסיבות המקרה דין התנאים המצדיקים לנקוט צעד חריג מעין זה.

11. בפני המבקש עמדה האפשרות להשיג את הראיה הנוספת במהלך ההליך בבית המשפט קמא ולהגישה, והוא נמנע מלעשות כן. זאת ועוד, הוצע למבקש מספר פעמים במהלך ניהול התיק לפנות לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית, אך המבקש התנגד לכך נמרצות. ראו למשל עמ' 100 לפרוטוקול הדיון, ש' 2:

"... אני רשום כסכיזופרן פראנואיד..."

ש. נשלח אותך לאבחון. נפסיק את הדיון.

ת. אני אשלח אותך קודם כל. העובדה שאני מוכר על ידי מערכת פסיכיאטרית... זה פשע נוראי.... אני אנטינזה גמורה למה שרשום אצל פסיכיאטר מחוזי".

כאשר נשאל אם הוא רוצה לעמוד היום לבדיקה פסיכיאטרית השיב כי "בית המשפט אולי לא שם לב אבל כל מלחמתי בממסד בישראל ובמערכת המשפטית, מלחמתי החוקית, יש לי אישורים שהבדיקה הפסיכיאטרית הכפויה שנעשתה לי גרמה לי לטראומה שאני לא יכול להתגבר עליה".

לפיכך, אין מקום לקבלת טענת המבקש לפיה לא ניתן היה להגיש את חוות הדעת במסגרת ניהול התיק בבית המשפט קמא, שהוא אחד התנאים הנדרשים לשם הגשת ראייה נוספת במהלך הערעור.

12. יש אף להביא בחשבון את שיקול סופיות הדיון, וכן את העיתוי בהגשת הבקשה דנן, כאשר רק כשבוע לפני מועד הדיון בערעור, וכשנה לאחר הגשת הערעור, התגלתה אותה ראייה.

13. אפילו הסכמנו לקבל את הראייה, הרי שמקובלת עלינו טענת המשיבה לפיה יש להביא בחשבון את העובדה כי עורך חוות הדעת לא נחשף למלוא חומר הראיות ולפרוטוקול, ולפיכך חוות הדעת מבוססת על יסוד עובדות חלקיות בלבד. זאת ועוד, מצאנו ממש בטענת המשיבה המפנה להתנהלותו של המבקש לאורך ההליך בבית המשפט קמא, וכן תוך כדי ההליך בפנינו, המלמדת על מודעות למעשיו.

יתר על כן, חוות הדעת אינה מלמדת על מצבו הנפשי של המבקש בעת ביצוע העבירה; נאמר בה כי המבקש "סובל מקריטריונים אבחנתיים של הפרעה דלזיונאלית מסוג רדיפתי", אך אין בכך ללמד על קיומה של מחלת נפש, ועל אחת כמה וכמה שאין בה כדי ללמד על קיומה של מחלה כאמור המשפיעה על גיבוש מחשבה פלילית בזמן ביצוע העבירה. נזכיר, כי לצורך סייג אי השפיות שבסעיף 34 לחוק העונשין, אין די בכך כי הנאשם סובל ממחלת נפש, אלא נדרש כי בשל כך הוא חסר יכולת להבין את הפסול במעשיו (ראה ע"פ 9045/16 אדנני נ' מדינת ישראל [7.3.18]).

14. על כך יש להוסיף כי הוצע למבקש, גם במסגרת הליך הערעור, כי ישלח לבדיקת הפסיכיאטר המחוזי לשם בחינת מצבו הנפשי, והמשיבה לא התנגדה לכך. המבקש סירב לערוך בדיקה זו או העמיד תנאים להסכמתו, תנאים שכמובן אין כל מקום לקבלם. לפיכך, אין כל יסוד לטענה כי הגשת הראייה דרושה "לשם עשיית צדק". ככל שהייתה קיימת בידי המבקש טענה של ממש לפיה חל עליו סייג אי השפיות, היה מקום לבררה באמצעות הפסיכיאטר המחוזי כפי שהוצע.

15. לאור כל האמור, הבקשה להגשת ראייה נוספת - נדחית.

16. נציין, כפי שאף ציינו בהחלטתנו מיום 3.3.2019, כי הגם שהערעור הוגש באפריל 2017, טרם התקיים בו דיון לגופו של עניין, וזאת לאור טענות ובקשות שונות שהעלה המבקש מעת לעת. עתה, משנדחו כל בקשותיו, בשלה השעה לדון בערעור לגופו של עניין, וכך יעשה.

17. נקבע אפוא בזאת דיון בערעור ביום 4.6.2019 בשעה 11:30.

יודגש, כי הדיון יהא לגוף הערעור, ועל הצדדים להיערך בהתאם.

המערער מוזהר בדבר חובת התייצבותו לדיון בערעור, שאם לא כן - עלול הערעור להידחות מטעם זה בלבד.

המזכירות תשלח החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"א אדר ב' תשע"ט, 18 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.

מיכל ברק נבו, שופטת

דבורה עטר, שופטת

שמואל בורנשטיין, שופט